

Första gången Ane Brun uppträdde live var hon full. Det var på en enslig gata i Barcelona. Idag har hon turnerat med en världsartist och släpper albumet, *It All Starts With One*. Ane Brun berättar om hur låtskrivandet påverkats av Mellanöstern, klimatchocken och sjukdomen hon inte tidigare pratat om. **TEXT MARIA HAGSTRÖM FOTO MARTINA HOLMBERG**

ANE GRÖN

Ane Brun har precis kommit hem från en spelning på en folkfestival i Kanada. Hon är inte särskilt jetlaggad, men flygresan var lång och "rent miljömässigt helt förfärlig". Nu står hon på en kullerstensklädd gata på Mariaberget, med gitarrfodralet lutat mot husväggen och resväskan bredvid.

– Kan ni hjälpa mig? Stå här med grejerna medan jag läser upp, säger hon och försvinner runt knuten.

Hon öppnar en dörr och släpper in oss i den gamla arbetslokalen som knarrar när man går över golven. Där finns piano, flera gitarrer och en massa prylar. Ane Brun ursäktar sig lite, säger att hon varit på turné och inte hunnit röja upp.

– Jag har inte hunnit köpa nåt kaffe heller, säger hon.

I stället går vi ner till Hornsgataspuckeln och köper varsin latte, Ane Brun med sojajölk i sin. ▶

– Jag gillar det här med att bara kunna gå rakt utanför lokalen eller hemmet och att det där finns caféer och människor och att man ofta stöter på nån man känner.

Men idag träffar hon inte någon bekant, den enda som vill hälsa är en liten svart hund som biter sig fast i hennes svarta byxdress när hon ska klappa den.

Vi dricker latten på den lilla innergården vid hennes lokal. Det är lite kyligt, solen når inte ner mellan husen där det mest bor konstnärer. Ane Brun kastar till oss några kuddar att sitta på.

– Jag känner mig jättetacksam över den

DE DÄR FEM PERSONERNA I FILMEN AVATAR SOM KÄMPAR EMOT DET HEMSKA, VAD ÄR DET SOM GÖR ATT VISSA VÅGAR GÖRA DET OCH VISSA INTE? DE BARA KÖR.

här lokalen och att jag får bo på Söder, det är ju inte alla som får det, säger hon senare. Att jag tycker om Söder är självklart. Det beror nog på småstadstjejen i mig. Jag vill vara i storstan, men Söder är ändå lite begränsat då det är en ö.

ANE BRUN VÄXTE upp i Molde, en liten norsk stad i samma höjd som Härnösand. Den ligger vid en fjord omgiven av "Disneyberg" som Ane Bruns kompis sångaren Nina Kinert sa när hon kom dit för första gången.

– Det är en otroligt trygg fin stad att växa upp i. Som barn var vi ute hela dagarna och byggde kojor i skogen. I dag verkar folk vara så försiktiga med sina barn när de ska ut och leka, men det är väl skillnad på storstad och småstad. Vi sprang bara ut på morgonen och kom tillbaka först på eftermiddagen när våra föräldrar ropade in oss till middagen.

Ane Brun hade nära till vattnet och barnen på hennes gata badade hela somrarna, i havet när det bara var 13 grader och i fjorden som kunde bli 22 grader.

– Jag kan sakna naturen i Norge, de dramatiska bergen. När jag växte upp tänkte jag inte på det, men nu när jag har bott borta i 15 år har jag plötsligt börjat inse att den där naturen är en del av mig. När jag skrev den nya skivan märkte jag tydligt att jag använde mig av havet och fjorden, de

stora vågorna och den där kraften. Jag vet precis hur det känns och det är ju delvis så man skriver poesi, att man går in i det man känner till för att få fram de bilder man vill ha. Det är första gången jag kände naturen i mina låtar, att jag kopplade upp till nåt jag inte känt förut. Det var häftigt.

Naturen och klimatet är viktigt för Ane Brun. För några år sedan fick hon ett slags uppvaknande när hon var på ett möte med fokus på klimatet.

– Det lades fram fakta på bordet, in your face, säger hon. Att inse allvaret i klimatproblemen var en otroligt känslösam upple-

velse för mig. Jag satt och gapade och grät i tre dagar. Sen gick jag omkring i två veckor och hatade världen.

Men det vändes till ett engagemang som fick henne att starta No More Lullabies, ett nätverk av artister och konstnärer som bland annat har arrangerat en konsert på Södra teatern för att uppmärksamma klimatfrågan.

ANE BRUNS NYA skiva *It All Starts With One*, som släpps i september, har fått titeln från låten "One". Den handlar om hur en gnista tänds till att förändra någonting hos sig själv eller hos någon annan, ett engagemang. Först hade hon klimatet i tanken, men när hon i vintras satt och skrev låtar började nyheter rulla fram om stora protester i Egypten.

– Alla de där känslorna kopplades på igen. Jag blev extremt inspirerad av den här viljan till förändring som de människorna visade. Och på sättet de visade det – stod på ett torg och skrek i stället för att ta till våld. Jag har funderat på vad jag skulle ha gjort i en situation där man har känt sig undertryckt under lång tid. Jag hoppas att jag skulle vara en av dem som vågade gå till torget.

Sedan berättar Ane Brun att hon såg filmen *Avatar* i går, men tillägger att det nog inte är något att skriva om. Men det är en sådan film som Ane Brun ser gång på gång.

– De där fem personerna i filmen som kämpar emot det hemska, vad är det som gör att vissa vågar göra det och vissa inte? De bara kör. *Avatar* berör mig jättemycket.

Ane Brun skrattar och ser lite generad ut.

– Jag tycker den är så himla stark. Jag börjar gråta varje gång. När de där djuren kommer och hjälper dem och jag bara buuhuu. Otroligt häftigt.

Avatar liknar Disneyfilmen Pocahontas, har du sett den också?

– Jag har inte sett den.

Det borde du kanske göra.

– Då skulle jag väl gråta igen. Det är också de där elaka människorna som ska förstöra. Man känner ju att vi är en del av den där onda världen även om vi inte åker och dödar Pocahontas. Det är det som är så smärtsamt med att se såna filmer för man vet att det händer hela tiden och att vi också indirekt är en del av orättvisan i den historien.

Ane Brun tar en klunk av kaffet och tittar på pappersmuggen med plastlock och säger att det finns så mycket vi skulle kunna göra, som en sådan liten sak som om vi skulle förbjuda take away-koppar av plast så skulle vi anpassa oss till det också.

Bakom henne söker sig klättrväxterna upp längs väggarna. Här och var sitter knallgula skyltar som varnar för råttgift. I vintaras fanns det råttor här och i arbetslokalen. Det sägs att det berodde på Citybanan, att råttorna jagades upp av sprängningarna. Ane Brun har fortfarande fallor i lokalen. Det är nackdelen med äldre stadskvarter.

Här, på Mariaberget, har hon hållit till sedan 2004. Till Sverige flyttade hon fyra år tidigare efter att ha träffat en kille. Hon säger att hon nu är så mycket stockholmare som det går att bli när man varken är från Sverige eller Stockholm.

– Vissa ställen i Stockholm är punkter där man känner sig så lycklig över den stad man lever i. Till exempel när man tar 4:ans buss över Västerbron och man liksom lyfter över vattnet.

DET VAR I Sverige hon började satsa på musiken på allvar. Men att hålla på med musik var aldrig något hon drömde om som liten, trots att hennes uppväxt var fylld med musik. Hennes mamma är musikinlärare, musiker och sångare. Hon hade ofta pianoelever hemma och Ane Brun gick också på pianotimmar. ▶

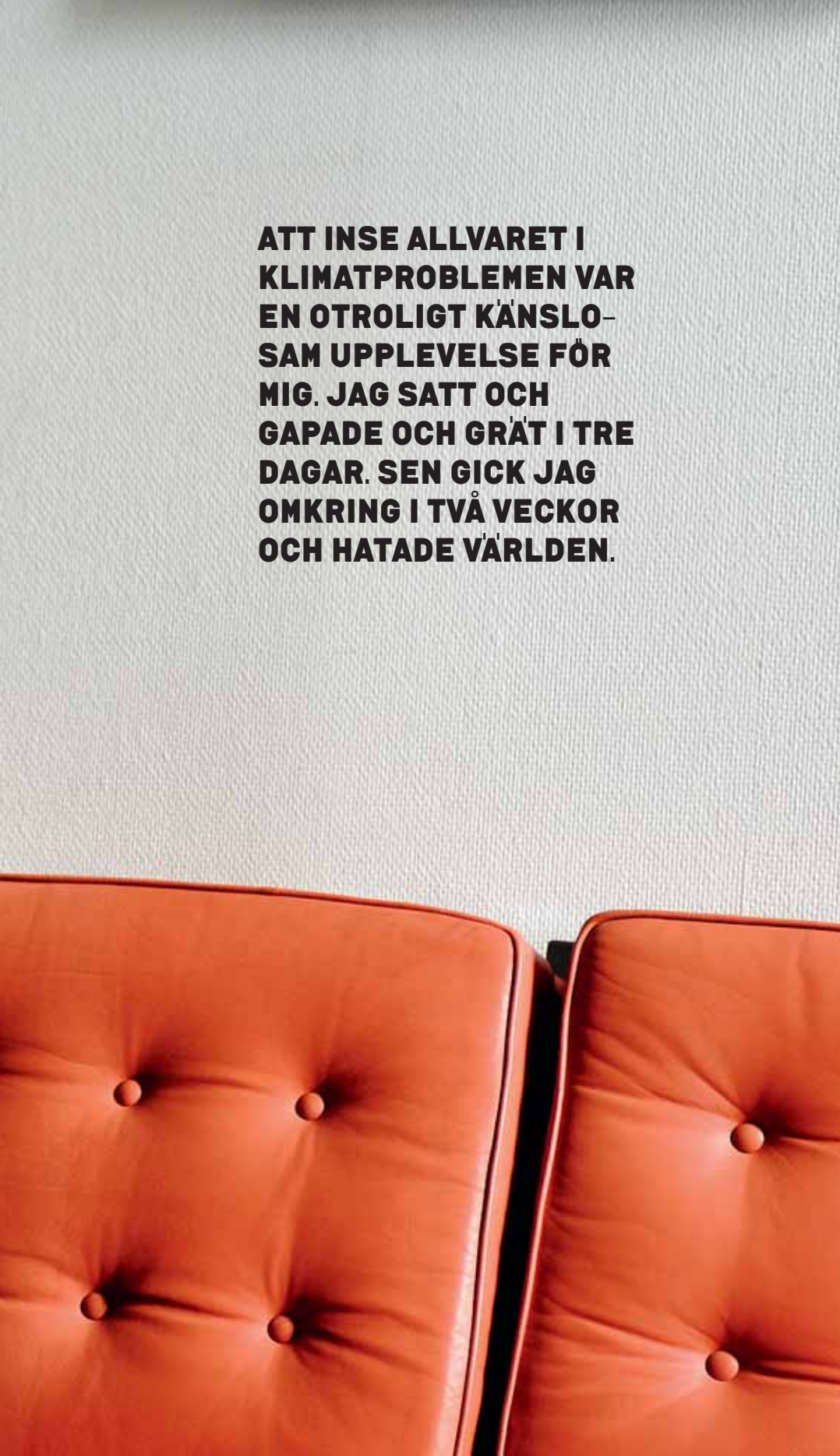

ANE BRUN FÖDD: 1976 i Molde, Norge. BOR: Södermalm. YRKE: Sångare och låtskrivare. SKIVOR: *Spending Time With Morgan* (2003), *A Temporary Dive* (2005), *Duets* (2005), *Changing of the Seasons* (2008), *Sketches* (2008). AKTUELL: *Skivan It All Starts With One*.

ATT INSE ALLVARET I KLIMATPROBLEMEN VAR EN OTROLIGT KÄNSLOSAM UPPLEVELSE FÖR MIG. JAG SATT OCH GAPADE OCH GRÅT I TRE DAGAR. SEN GICK JAG OMKRING I TVÅ VECKOR OCH HATADE VÄRLDEN.

– Jag tyckte det var kul, men jag tror att musiken var så naturlig när jag växte upp, det var ingenting man valde.

I stället fokuserade hon på rytmisk gymnastik.

– Jag var skitduktig och jävligt vig, säger hon och skrattar. Nämen jag var faktiskt bra. Jag var bland topp tio.

Det är en krävande sport och hon tränade varje dag. Det var hennes liv. Men i övre tonåren la hon av och flyttade från Molde. Hon ville ut i världen. Efter en tid i Barcelona och jobb i en cocktailbar började hon studera spanska och juridik i Oslo. Hon skulle bli jurist precis som sin pappa.

– Men ju längre jag studerade juridik, desto mer svartklädd och musiker blev jag, jag kände mig otroligt malplacerad och kände inte igen mig i karriärhetsen bland juridikstudenterna.

Hon hade upptäckt gitarrspelandet efter att ha lånat med sig en gitarr hemifrån. På nätet hittade hon "tabs" och försökte klura ut hur det fungerade.

– Jag blev helt hooked, satt och spelade hela tiden, vartenda ögonblick. Det var fantastiskt och jag blev jättekär i det.

Under samma period upptäckte hon singer-songwriter-genren. Tillsammans med två vänner brukade hon sitta på sin tjocka matta på golvet, dricka vin, spela låtar av Ani DiFranco och sjunga stämmor.

Snart skrev Ane Brun sin första låt, en kärleksballad på spanska. Hon minns hur hon ringde en vän från telefonautomaten i hallen i kollektivet hon bodde i. Luren hängde i den långa metallsladden medan Ane Brun satt och spelade och sjöng.

– Låten är faktiskt fin, men sliskig som fan, en riktig klyscha, säger hon.

HENNES FÖRSTA FRAMTRÄDANDE live var i Barcelona. Ane Brun hade dubbeljobbat och sparat pengar i några månader. Hon hade repat in några låtar och skulle bli gatumusiker.

– Jag hade inte spelat för nån hemma och nu skulle jag sätta mig på gatan och tvinga på folk musiken. Jag var så nervös första gången att jag var tvungen att gå och dricka vin innan. Jag blev jättefull och det gick inte bra alls. Satte mig på en sidogata i de gotiska kvarteren där jag tänkte att ingen skulle komma förbi. Skitkonstigt. Fick nog inga pengar den gången.

Men sedan vågade hon sig fram och på ►

gatan träffade hon människor från hela världen.

– Det var spännande. Det kom ju fram folk som man aldrig annars skulle ha träffat, folk som bor på gatan, folk som spelar på gatan, folk som bodde precis där jag stod

gången vid ett skivsläpp kan luta sig tillbaka och känna "shit vad roligt".

– Jag har jobbat mycket med mig själv och tagit tag i saker som legat där under ytan. Hittat en trygghet som är jävligt schysst och då kan man njuta mer.

MAN KAN INTE RIKTIGT FÖRSTÅ VAD HÄLSA ÄR FÖRRÄN MAN INTE HAFT DET. JAG UPPSKATTAR DAGARNA NÄR JAG INTE HAR NÅGRA BESVÄR ALLS, SHIT VAD SKÖNT DET ÄR.

och sjöng. Träffade några flamencogitar- rister som tog min gitarr och spelade. Det var ju skitkul på det sättet. Men jag var helt hopplös, jag spelade bara såna där konstiga låtar som ingen hade hört, förutom vissa backpacker. Det var ju inte så smart, jag tjänade inga pengar. Tror att jag tjänade ihop 1 000 pesetas som mest under en dag. Det är nog ungefär tio euro.

En man som bodde i närheten kom fram till Ane Brun en dag och sa: "Du behöver gå upp på ett berg och sjunga ut riktigt."

– Jag fattade inte då, men det gör jag nu. Jag sjöng jättesvagt. Jag har en ganska volymsvag röst och mikrofonen är en del av mitt instrument, men nu sjunger jag många gånger ut när jag spelar och det är en helt annan känsla.

Så du står på berget nu?

– Ja lite så.

GATAN ÄR UTBYTT mot turné runtom i världen. Hon har gett ut fyra album samt en skiva med duetter, två liveskivor och skivan *Sketches* som innehåller akustiska demoversio- ner av ett tidigare album.

Det har hänt mycket både karriärmässigt och privat sedan hon släppte skiva senast, 2008. Bland annat har hon varit på turné med barndomsidolen Peter Gabriel, vilket hon beskriver som något helt fantastiskt och magiskt. Hon hade lyssnat på honom sedan hon var tio år och säger att vissa blev chock- skadade när de fick höra att hon skulle tur- nera med honom. Hon var också chockad. Det var en turné som var på en helt annan nivå än hon tidigare varit med om.

Ane Brun tycker att hon mognat som människa och blivit mer trygg i sig själv sedan förra skivan. Det gör att hon för första

Det gör att hon har vågat köra på det hon velat till hundra procent. Och det hon har velat få fram var ett lite annat sound än tidi- gare. Hon beskriver det som att hon suttit och "ringlaranglat på gitarren" och känt att det som händer på gitarr och piano inte behöver vara så spännande, men att text och melodi skulle vara kanonbra. Sedan har hon gått in i studion och släppt loss musikerna och producenten Tobias Frö- berg på materialet och sett vad som hände. Släppt på kontrollen.

– Det var häftigt. Det var så mycket magi. Jag hade sånt flow när jag skrev låtarna och när vi gick in i studion fortsatte det i ett kol- lektivt flow. Vi gick runt och bara log i en månad. Det var en otroligt positiv känsla att spela in den här plattan.

Hon säger att texterna handlar om per- sonlig utveckling, vilket det ofta gör när hon skriver.

– Jag skriver till nånting som jag vill för- stå, antingen om det är jag, nån annan, en relation, känsla eller rädsla.

Förstår du det då?

– Ja. Det hjälper mig jättemycket. Det är väl det som är poängen med konst och poe- si, att man ska kunna spegla känslor och upplevelser och bearbeta dem. Det känner jag verkligen att jag gör.

Kan du ge något exempel från den nya skivan?

– Ett tema är den där känslan mellan självständighet och ensamhet, att hitta en balans mellan att vara självständig och sam- tidigt inte känna sig ensam. Det har varit en sån sak som jag har tänkt mycket på senaste året. Jag börjar komma i en ålder då många har familjer och själv har jag inte fått det än, säger hon. På plattan finns det en låt som heter "Word" som handlar om vad konsten

och orden kan hjälpa till med i en situation. Genom att skapa bilder får man medvetan- degjort var man är nånstans. Jag vet inte om ni kan förstå vad jag menar? De bilderna skapar förståelse av vad det egentligen är som pågår i mig. En låt kan berätta nånting som jag inte ens visste om mig själv, som att det kommer upp i det undermedvetna. Det har hänt att jag skrivit låtar flera månader innan tingen har kommit till ytan. Sen ser jag att det där handlade ju om mig fast jag inte trodde det när jag skrev det. Det blir som terapi.

Hon sitter tyst en liten stund, tittar på dik- tafonen på bordet som spelar in intervjun och det är som om hon kommer att tänka på att allt hon säger kan komma i tryck.

– Jag vill påpeka att jag inte går omkring och känner mig ensam. Jag har otroligt mycket vänner och känner mig lyckligt lot- tad. Men det är intressant att bli vuxen och komma till en punkt där man fattar att man bara är en människa. Då kan man känna sig ensam men det går över när man inser att man klarar sig själv. Och jag tycker inte hel- ler att det är jobbigt med familjeförökelse, jag tycker bara det är trevligt, säger hon.

Blir det barn för dig i framtiden tror du?

– Jag vet inte, tiden får utvisa.

Har du pojkvän?

– Nej, och jag pratar inte mycket om sånt.

Något som hon däremot vill prata om, vil- ket hon inte gjorde tidigare, är sin sjukdom SLE, Systemisk Lupus Erythematosus, en kronisk reumatisk sjukdom.

– Förut har jag inte orkat prata om det, det var så stort. Att prata med människor som jag inte känner har inte funkat. Man vill inte bli felciterad om en grej som är så jobbig. Men nu har jag kommit så pass långt att jag tycker att det är viktigt att jag pratar om det eftersom det har betydelse för musi- ken jag skapar. Musik har blivit så mycket viktigare för mig än jag trott att det skulle bli och på ett plan som jag inte visste om. Det är en stor bearbetning av det som hänt.

ANE BRUN HADE släppt sin första skiva och mitt i framgången tog hennes kropp slut.

– Jag hade ingen koll på hur mycket jag tälde. Jag körde på i hundra procent på alla slussar. Jag hade ingen aning om att man inte kunde göra så, inte förrän jag hade kraschat. Jag föll från en dag till en annan.

Den ena dagen stod hon på scenen, nästa kom hon knappt upp ur sängen.

– Det var en riktig fysisk kollaps. En jävligt obehaglig känsla.

Först trodde hon att det var influensa. Hon vilade och försökte bli frisk. Men det hjälpte inte. Till slut hamnade hon på sjukhus. I sex månader var hon borta från allt.

– Upplevelsen av att bli så frihetsberövad, den känslan av att inte kunna göra nånting var jätteläskig.

Hon fick så småningom veta att hon hade SLE. Att få diagnosen var på sätt och vis skönt, då visste hon vad hon led av och kun-

de få en medicin som fungerar. Men hon var länge sur och bitter över att ha fått en kronisk sjukdom. Då var gitarren till hjälp. Hon började spela så fort hon klarade av det.

– Jag fick ett gott råd från en annan som varit sjuk som sa att vad jag än kan göra så gör det, för det är så lätt att tappa bort vem man är och börja identifiera sig själv med att vara sjuk.

Att lära sig leva med en sjukdom och med rädslan att det ska hända igen har varit en stor del av musiken hon skriver och sången.

– Nu har det gått åtta år och det är verkligen ingenting som plågar mig så mycket i vardagen, men det är fortfarande nåt som jag måste förhålla mig till hela tiden. Man kan inte riktigt förstå vad hälsa är förrän man inte haft det. Jag uppskattar dagarna när jag inte har några besvär alls, shit vad skönt det är. Och lyckligtvis är de flesta dagar så för mig. Alla människor har ju sitt som de går och bär på och jobbar med, fysiskt eller psykiskt eller hela paketet. Det här är min säck. 🍷